

Kommunernas socialtjänst k.f.

BUDGET 2022

EKONOMIPLAN 2023–2024

Innehåll

1.	VERKSAMHETSPLAN	1
1.1.	Förbundsdirektörens översikt	1
1.2.	Sammanfattning	2
1.2.1.	Rubrik	2
1.2.2.	Rubrik	2
1.3.	Strategiska mål	3
1.3.1.	Grunden för verksamheten	3
1.3.2.	Strategiska mål	3
1.4.	Allmänna motiveringar	4
1.5.	Ekonomiska styrprinciper	5
2.	DRIFTSEKONOMI- OCH RESULTATRÄKNINGSDEL.....	6
2.1.	Resultaträkning för året och planperioden	6
2.2.	Resultat per verksamhetsområde	7
2.3.	Fördelning av kostnader per kommun.....	8
2.4.	Detaljmotiveringar.....	9
2.4.1.	Organisationsstöd.....	9
2.4.2.	Tidigt stöd för barn och familj	11
2.4.3.	Barnskydd	14
2.4.4.	Vuxensocialarbete	17
2.4.5.	Funktionsservice och sysselsättning.....	22
2.5.	Personalförteckning.....	28
3.	INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSDEL.....	34
3.1.	Investeringar	34
3.1.1.	Investeringar 2022.....	36
3.1.2.	Investeringar plan 2023.....	39
3.1.3.	Investeringar plan 2024.....	40
3.2.	Finansiering.....	42

1. VERKSAMHETSPLAN

1.1. Förbundsdirektörens översikt

Under år 2021 har den sammanslagna socialvården och därmed Kommunernas socialtjänst k.f. tagit sina första stapplande steg. Jag skriver stapplande eftersom arbetet med att bilda ett gemensamt socialvårdsområde för hela Åland är ett långsiktigt arbete.

För en del är den viktigaste målsättningen med projektet att de sammanlagda kostnaderna för socialvården sänks. Och redan under första verksamhetsåret kan jag konstatera att kostnaderna har sänkts. Kostnadsjämförelser bakåt i tiden visar att utgifterna för kommunernas socialvård stigit med cirka en miljon euro årligen. Den första budgeten som antogs för det gemensamma socialvårdsområdet inför år 2021 byggde på ÅSUBs statistik över kostnaderna för socialvården. Budgetmedel för hemservice, boende under -65 och stöd för rörligheten budgeterades manuellt eftersom dessa kostnader finns under äldreomsorgen i ÅSUBs statistik. Totalsumman sänktes sedan i två omgångar. Först med cirka 1 miljon av styrelsen och sedan ytterligare med 600 000 euro efter synpunkter från kommunerna.

Bildandet av KST har därmed inneburit att kostnadsökningarna har hejdat. Men verksamheten är också något annat än teoretiska uträkningar i budgetform. Medan det finns en tillfredsställelse i att sänka kostnaderna, är det viktigt att ta ställning till hur socialvården på Åland ska utvecklas och hur byggandet av den gemensamma socialvårdsmyndigheten ska fortgå. Formellt finns idag ett gemensamt förbund och ny socialvårdslag att tillämpa. Personalen har gjort ett ofantligt jobb med att tillhandahålla service och utföra sitt dagliga arbete samtidigt som nya uppgifter, rutiner, samarbetsformer och krav tillkommit. Här behövs det resurser och tid för att kunna leverera det som förväntas av en myndighet som ger service till hela den åländska befolkningen. Därtill står KST som mottagare av uppskjutna insatser och en skuld från kommunerna.

I jämförelse mellan år 2021 års budget och nu föreliggande förslag är det viktigt att minnas att budgeten togs fram på basen av ÅSUBs statistik. Förslaget till 2022 års budget har på ett annat sätt kunnat baseras på faktiska kostnader och kostnadsfördelningar för det gemensamma socialvårdsområdet. Ett tydligt exempel vid jämförelse mellan 2021 och 2022 års budget är till exempel kostnaderna för familjevården som 2021 budgeterades som köptjänst men som 2022 flyttats till löner.

I analysen av kostnadsbilden för år 2021 behöver också beaktas att KST inte startat all budgeterad verksamhet och heller inte haft möjlighet att fullt ut tillhandahålla den service som nya socialvårdslagen kräver.

I översikten för år 2021 skrev jag att det under de kommande åren behöver finnas beredskap att ständigt analysera vägvalen och göra anpassningar av verksamheten allt eftersom. Denna ansats gäller fortsättningsvis. Utveckling och kostnadsinbesparingar kan åstadkommas, men det krävs initiala resurser, investeringar och medvetna och väl underbyggda prioriteringar för att nå målet.

Katarina Dahlman
Förbundsdirektör

1.2. Sammanfattning

1.2.1. Rubrik

Text

1.2.2. Rubrik

Text

1.3. Strategiska mål

1.3.1. Grunden för verksamheten

Kommunalförbundets verksamhet omfattar all den socialvård som enligt lag ankommer kommunerna i enlighet med 1 § LL om kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2) och utgör ett för landskapet Åland gemensamt socialvårdsområde i enlighet med 3 § 1 mom nämnda lag.

I enlighet med grundavtalet ska förbundet främja invånarnas hälsa och välfärd och säkerställa att de socialvårdstjänster som var och en har rätt till finns att tillgå för samtliga invånare i socialvårdsområdet. Främjandet av invånarnas hälsa och välfärd och verkställandet av kommunalförbundets verksamhet sker i samarbete med kommuner och andra myndigheter. Vidare ska verksamheten sträva efter en likvärdig service i alla medlemskommuner, en effektiv användning av resurserna, en samlad kompetens och hög specialisering inom personalen, en hög integritet, en stark anonymitet och ett gott rättsskydd.

Det grundläggande uppdraget för socialvården är att upprätthålla individers funktionsförmåga så att alla har möjlighet att fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället.

1.3.2. Strategiska mål

Förbundet ser att det finns tre grundläggande värden som fungerar som avgörande stöd i förverkligandet av hur uppdraget att upprätthålla individers funktionsförmåga utförs.

Kompetens

Kompetensen är en del av förbundets arbetstagarperspektiv. Det är avgörande för verksamheten att vi kan knyta till oss behörig personal och fortlöpande fortbilda för att upprätthålla kunskaper och få nya färdigheter. Förbundet är också en kunskapsgenererande verksamhet, klientarbetet ska fungera som underlag för alla myndigheters förebyggande arbete inom det sociala området.

Smidighet

Smidighet ska förstås både från arbetsgivar- och klientperspektiv. Vårt uppdrag är att underlätta processer och system, så att processerna underlättar sakkunnigarbetet inom förbundet. Den här ansatsen om smidighet underlättar också för klienterna, fungerande interna system och en klar rollfördelning bidrar positivt till klientrelationerna. En smidig samverkan mellan de myndigheter som arbetar för en och samma individs funktionsförmåga är också prioriterad.

Trygghet

Trygghet är en del av upprätthållandet av individers funktionsförmåga. Dels ska samhället ha ett grundläggande förtroende för organisationen. Den centrala tanken är att alla någon gång i livet kan komma att vara beroende av utomstående hjälp, tröskeln för att ta kontakt ska också vara låg. Dels ska klienten som individ uppleva att beviljade insatser stärker den egna funktionsförmågan.

De strategier, policys, riktlinjer och rutiner som antas inom förbundet ska ta avstamp i dessa värden. Verksamhetsområdena ska inom sina uppdrag bryta ner värdena i mer konkreta handlingar och beteenden.

1.4. Allmänna motiveringar

Socialarbete är sådan ledning, rådgivning och utredning av sociala problem som handhas av yrkesutbildad personal inom socialvården samt andra stödåtgärder som upprätthåller och främjar individen och familjens trygghet och förmåga att komma tillrätta samt samfunds funktionsförmåga.

Enligt socialvårdslagen som trädde ikraft 1.1.2021 (ÅFS 2020:12) ska välfärden bland annat främjas av rådgivning och handledning och strukturellt socialt arbetet. Det strukturella sociala arbetet innebär produktion av information, målinriktade åtgärder samt införlivande av sakkunskapen inom socialvården i annan offentlig verksamhet. De kommunala myndigheterna ska i samarbete med landskapsmyndigheterna ge akt på och främja välfärden hos personer som behöver särskilt stöd samt avhjälpa missförhållanden och förebygga uppkomsten av dem och stödja barn och unga genom att avhjälpa missförhållanden i uppväxtförhållandena och förebygga uppkomsten av missförhållanden.

Socialvårdslagen definierar dels stödbehoven¹ och dels den socialservice som är tänkt att kunna möta stödbehoven: socialt arbete; social handledning; social rehabilitering; familjearbete, hemservice, hemvård; boendeservice; service på en institution; service som stöder rörlighet; alkohol- och drogarbete; förbyggande av psykisk ohälsa; rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor; övervakning av umgänge mellan barn och förälder; ledighet för personer som vårdar en anhörig eller närstående; verksamhet i sysselsättningssyfte för personer med funktionsnedsättning; arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning samt annan socialservice som är nödvändig för klientens välfärd och som tillgodoser de definierade stödbehoven.

¹ Socialservice ska ordnas 1) som stöd för att klara av det dagliga livet, 2) till följd av stödbehov med anknytning till boende, 3) till följd av behov av ekonomiskt stöd, 4) för att förhindra marginalisering och främja delaktighet, 5) till följd av stödbehov på grund av närstående- och familjevåld samt annat våld eller annan illabehandling, 6) till följd av stödbehov i anslutning till akuta krissituationer, 7) för att stödja en balanserad utveckling och välfärd hos barn, 8) till följd av stödbehov på grund av missbruk av berusningsmedel, psykisk ohälsa, annan sjukdom, skada eller åldrande, 9) till följd av stödbehov med anknytning till fysisk, psykisk, social eller kognitiv funktionsförmåga, 10) för att stödja anhöriga och närstående till personer som behöver stöd.

1.5. Ekonomiska styrprinciper

I budgeten godkänner förbundsstämman anslaget för KST för totala intäkter och kostnader, förbundets investeringar samt övergripande målsättningar för verksamheten.

Efter att budgeten antagits godkänner förbundsstyrelsen dispositionsplaner för varje verksamhetsområde som bygger på budgeten. I samband med godkännande av dispositionsplanerna fastställs vem som godkänner verifikat och ansvarar för delanslagen inom verksamhetsområdena. Förbundsstyrelsen kan under året ändra dispositionsplan inom enskilt verksamhetsområde om behov av omfördelning av medel uppstår. Eventuella ändringar av verksamhetsområdes målsättningar ska dock alltid godkännas av förbundsstämman.

Ändringar i budgeten, som innebär att det totala anslaget för samtliga verksamhetsområden (på nettonivå exklusive kommunandelar) påverkas eller att övergripande målsättningar ändras, ska beredas inför förbundsstämman så att stämman hinner behandla ändringsförslagen under budgetåret.

Efter utgången av budgetåret är det endast i undantagsfall möjligt att göra ändringar i budgeten. När bokslutet är undertecknat kan förslag om ändringar i budgeten inte längre ges till förbundsstämman.

I enlighet med grundavtal ska kommunalförbundet ha en periodiserad uppföljning av ekonomin och verksamheten. Förbundsstyrelsen ska 2-3 gånger per år ge medlemskommunerna en rapport om hur verksamheten och ekonomin utfallit, inkluderat en helårsprognos.

Förbundsstyrelsen kan fatta beslut om betalningar som är obligatoriska för kommunalförbundet och som ska betalas i brådsakande ordning, trots att det saknas tillgängliga anslag för ändamålet. Förbundsstyrelsen ska då utan dröjsmål ge stämman ett förslag om att anslag ska beviljas eller anslaget höjas.

2. DRIFTSEKONOMI- OCH RESULTATRÄKNINGSDEL

2.1. Resultaträkning för året och planperioden

Resultaträkning	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2020	2021	2022	2023	2023
Verksamhetsintäkter					
Ersättningar från kommuner	9 984	25 626	27 571	28 011	28 461
Övriga försäljningsintäkter	789	2	133	135	137
Avgiftsintäkter	279	614	799	811	823
Understöd och bidrag	373	310	270	274	278
Övriga verksamhetsintäkter	226	929	417	423	430
Verksamhetsintäkter totalt	11 651	27 481	29 190	29 655	30 129
Verksamhetskostnader					
Löner och arvoden	-7 262	-12 449	-13 929	-14 138	-14 350
Lönebikostnader	-1 575	-2 773	-3 004	-3 049	-3 095
Köp av tjänster	-1 470	-10 800	-11 660	-11 835	-12 012
Material, förnödenheter och varor	-680	-928	-916	-930	-944
Understöd	0	-2 530	-1 771	-1 797	-1 824
Hyreskostnader	-278	-762	-770	-782	-794
Övriga verksamhetskostnader	-145	-150	-117	-119	-120
Verksamhetskostnader totalt	-11 411	-30 392	-32 167	-32 650	-33 139
Verksamhetsbidrag	240	-2 912	-2 977	-2 995	-3 010
Landskapsandelar	0	3 227	3 311	3 361	3 411
Finansiella intäkter och kostnader	-32	-43	-44	-50	-60
Årsbidrag	208	273	291	316	341
Avskrivningar enligt plan	-223	-282	-300	-325	-350
Räkenskapsperiodens resultat	-15	-9	-9	-9	-9
Förändring i avskrivningsdifferens	15	9	9	9	9
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0	0	0	0	0

Verksamhetskostnader och -intäkter är uppräknade med 1,5 % för åren 2023–2024.

2.2. Resultat per verksamhetsområde

Resultaträkning	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2023
Organisationsstöd				
Verksamhetsintäkter	314	279	283	287
Verksamhetskostnader	-2 687	-2 968	-3 013	-3 058
Verksamhetsbidrag	-2 373	-2 689	-2 730	-2 771
Tidigt stöd för barn och familj				
Verksamhetsintäkter	100	0	0	0
Verksamhetskostnader	-2 024	-2 194	-2 226	-2 260
Verksamhetsbidrag	-1 924	-2 194	-2 226	-2 260
Barnskydd				
Verksamhetsintäkter	420	454	461	468
Verksamhetskostnader	-4 845	-4 064	-4 125	-4 186
Verksamhetsbidrag	-4 425	-3 610	-3 664	-3 719
Vuxensocialarbete				
Verksamhetsintäkter	500	245	249	252
Verksamhetskostnader	-3 310	-2 896	-2 939	-2 983
Verksamhetsbidrag	-2 810	-2 651	-2 691	-2 731
Funktionsservice och sysselsättning				
Verksamhetsintäkter	520	641	651	661
Verksamhetskostnader	-17 526	-20 046	-20 347	-20 652
Verksamhetsbidrag	-17 006	-19 405	-19 696	-19 991

På grund av helt ny organisationsstruktur visas inte utfall för 2020.

Verksamhetskostnader och -intäkter är uppräknade med 1,5 % för åren 2023–2024.

2.3. Fördelning av kostnader per kommun

Enligt grundavtalet ska kommunalförbundets verksamhet finansieras av kommunerna gemensamt. Kommunalförbundets kostnader beräknas som summan av verksamhetsbidrag, avskrivningar, finansiella kostnader och extraordinära poster. Från kostnader dras landskapsandelarna som utbetalas till förbundet enligt Landskapslag (ÅFS 2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. Den resulterande summan utgör förbundets nettodriftskostnad.

Förbundets nettodriftskostnad fördelas mellan medlemskommunerna i två lika stora delar:

- Förbundets halva nettodriftskostnad fördelas enligt varje kommuns andel av totala antalet invånare per 31.12 före räkenskapsåret.
- Förbundets halva nettodriftskostnad fördelas enligt varje kommuns andel av den totala skattekraften.

Med kommunens skattekraft avses den uträknade beskattningsbara inkomsten i kommunen. Den beskattningsbara inkomsten beräknas genom att kommunens skatteinkomster från förvärvsinkomst- och samfundsbeskattningen divideras med en inkomstskattesats. Kommunens skatteinkomster från förvärvsinkomstbeskattningen divideras med kommunens inkomstskattesats, medan kommunens skatteinkomster från samfundsbeskattningen divideras med den genomsnittliga inkomstskattesatsen för kommunerna i landskapet. Summan av dessa utgör kommunens skattekraft. Vid beräkningen beaktas inkomsterna från förvärvsinkomst- och samfundsbeskattningen sådana de redovisas då beskattningen för året är slutförd.

I bokslutet ska alltid de inkomna betalningarna motsvara förbundets nettodriftskostnad.

Kommun	Skattekraft 2019	Andel %	Fördelning 50 %	Invånare 31.12.2019	Andel %	Fördelning 50 %	Fördelning totalt
Brändö	9 217 303	1,50 %	207 277	445	1,49 %	205 281	412 558
Eckerö	15 369 808	2,51 %	345 633	952	3,19 %	439 162	784 795
Finström	46 156 038	7,53 %	1 037 948	2 593	8,68 %	1 196 163	2 234 111
Föglö	9 770 197	1,59 %	219 710	531	1,78 %	244 953	464 663
Geta	6 176 298	1,01 %	138 891	496	1,66 %	228 807	367 698
Hammarland	24 465 529	3,99 %	550 176	1 583	5,30 %	730 245	1 280 421
Jomala	105 292 112	17,18 %	2 367 788	5 233	17,51 %	2 414 006	4 781 794
Kumlinge	5 866 786	0,96 %	131 931	314	1,05 %	144 850	276 781
Kökar	3 558 681	0,58 %	80 027	232	0,78 %	107 023	187 050
Lemland	37 558 204	6,13 %	844 601	2 053	6,87 %	947 058	1 791 659
Lumparland	7 174 549	1,17 %	161 340	366	1,22 %	168 837	330 177
Mariehamn	281 127 508	45,86 %	6 321 940	11 679	39,08 %	5 387 575	11 709 515
Saltvik	35 221 885	5,75 %	792 063	1 849	6,19 %	852 952	1 645 015
Sottunga	1 806 270	0,29 %	40 619	88	0,29 %	40 595	81 214
Sund	17 211 186	2,81 %	387 042	1 023	3,42 %	471 915	858 957
Vårdö	7 054 354	1,15 %	158 637	447	1,50 %	206 203	364 840
Totalt	613 026 706	100,00 %	13 785 623	29 884	100,00 %	13 785 625	27 571 248

Uppgifterna för skattekraft och antal invånare baserar sig på 2019 års uppgifter och kommer att uppdateras med motsvarande uppgifter för 2020 då dessa har fastställts.

2.4. Detaljmotiveringar

2.4.1. Organisationsstöd

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Organisationsstödet innefattar förtroendemannaorgan, allmän förvaltning och fastighetsförvaltning. Förbundsdirektören är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen för organisationsstödet är att förvalta och utveckla verksamhetssystem, styrdokument och interna rutiner, så att övriga verksamhetsområden kan utveckla sin sakkunskap gällande klientarbetet. Inom organisationsstödet samlas ekonomisk och juridisk kompetens och även sakkunskapen inom personalförvaltning. Organisationsstödet omfattar även en kvalitets- och metodchef samt en IT-samordnare.

Samordningen av och integrationen mellan förbundets digitala verksamhetssystem bedöms vara avgörande för att kunna uppnå den effektivisering som bildandet av ett socialvårdsområde syftar till, men är också avgörande för att en modern god förvaltning och ett starkt skydd för individens integritet ska kunna uppnås.

Med stöd av den nya socialvårdslagen ska kommunerna bedriva strukturellt socialt arbete som innebär förmedlande av information om social välfärd och sociala problem så att sakkunskapen kan utnyttjas för att främja välfärd och hälsa. Kommunen, och därmed även KST, ska utöver denna produktion av information och utvecklingsarbete se till att forsknings-, försöks- och utvecklingsverksamhet bedrivs beträffande kommunens socialvård. Ansvar för detta koncentreras till organisationsstödet. Uppgifterna är inte nya, men samordningen innebär att förutsättningarna för denna typ av verksamhet förbättras.

Under organisationsstödet reserveras medel under förbundsstyrelsens dispositionsmedel. Genom dispositionsmedlen kommer styrelsen att ha möjlighet att ta ställning till kostnader som uppstår under året, och fördela extra medel till nödvändiga behov.

Målsättningar år 2022

- Fortsatt etablering och fördelning av det administrativa stödet inom hela organisationen.
- Försättningsvis stöda den övriga verksamheten i arbetet med att etablera fungerande rutiner för service och internt arbete.
- Utveckla och kvalitetssäkra rekryteringsprocessen inom KST. Det råder en stor utmaning för samtliga verksamhetsområden att rekrytera och bibehålla behörig personal. Personaladministrationen bistår verksamhetsområdena i rekryterings- och anställningsprocessen, varpå det behövs en strategi och arbetsinsatser som stärker attraktionen på arbetsmarknaden.
- Samla samtlig personalinformation under en gemensam plattform i syfte att enklare nå ut med intern information, göra den lättillgänglig oavsett fysisk placering samt minska personalens tidsåtgång till att fråga och söka efter information.
- Fortsatt arbete med KST:s infrastruktur för IT ur ett helhetsperspektiv.
- Effektivisera och kvalitetssäkra samtliga arbetsprocesser inom förbundet.

- Utveckla ett samarbete med intresseorganisationer för att säkerställa att klienter inom socialvården har ett forum att föra fram sina tankar och åsikter i ett brukarråd.

Budgetförutsättningar

- IT-kostnaderna har ökat med 170 000 euro under köp av tjänster. Kostnaderna avser bastjänster för förbundets IT-system såsom drift, Microsoft 365-licenser och IT support.
- Gällande fastighetskostnader så har material minskats medan köp av tjänster har ökat.
- En fungerande personaladministration har stor påverkan på organisationen som helhet både vad gäller kostnader och kvalitet. Det gäller exempelvis möjligheten att påverka kostnader kopplade till sjukfrånvaro, företagshälsovård, rekrytering, löne- och avtalsfrågor samt att verka för en effektiv resurshantering. Det har framkommit att en tjänsteman inte klarar av alla ärenden som tillhör personaladministrationen varför den tidsbundna tjänsten som personaladministratör föreslås inrättas som ordinarie.
- Växeltjänsten sköts för tillfället av Mariehamns stad. Förslaget är att det ska skötas med egen personal.
- Hyra för Mariegatan var inte beräknat för år 2021. Under 2022 har en hyra upptagits för 5 månader.

Organisationsstöd	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2023
Verksamhetsintäkter				
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	0	0	0	0
Understöd och bidrag	0	0	0	0
Övriga verksamhetsintäkter	314	279	283	287
Verksamhetsintäkter totalt	314	279	283	287
Verksamhetskostnader				
Löner och arvoden	-747	-830	-843	-855
Lönebikostnader	-175	-182	-185	-188
Köp av tjänster	-635	-857	-870	-883
Material, förnödenheter och varor	-287	-243	-247	-251
Understöd	0	0	0	0
Hyreskostnader	-712	-750	-762	-773
Övriga verksamhetskostnader	-131	-105	-106	-108
Verksamhetskostnader totalt	-2 687	-2 968	-3 013	-3 058
Verksamhetsbidrag	-2 373	-2 689	-2 730	-2 771

2.4.2. Tidigt stöd för barn och familj

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Tidigt stöd för barn och familj består av resultatenheterna förvaltning och öppna stödåtgärder för barn och familjer. Verksamheten utgår från gällande lagstiftning. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen inom tidigt stöd för barn och familj är att främja och stöda familjers välfärd, delaktighet genom att stärka deras livskompetens och funktionsförmåga utgående från gällande lagstiftning i samarbete med andra aktörer, inom och utanför den egna organisationen. Insatserna/stödet ska ges i ett tidigt skede och på sätt förebygga långvariga klientrelationer.

Avdelningen jobbar med så kallad lågtröskelverksamhet, där det ska vara lätt att ta kontakt. Stödet kan bestå av rådgivning och handledning eller utmytna i en klientrelation med olika stödinsatser.

Bedömning av stödbehov för barnfamiljer samt barnskyddsanmälningar handläggs på avdelningen. Handläggningstiderna är stipulerade i lag. En del klientrelationer kan behöva mer intensiva insatser och kan då övergå till avdelningen för barnskydd.

Förutom rådgivning och handledning ingår i det tidiga stödet socialt arbete, social handledning, familjearbete familjerehabilitering, hemservice, rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor, stödpersoner och -familjer, fältarverksamhet, referensgruppsverksamhet, familjerätt, övervakat och stöttat umgänge samt adoptionsrådgivning som köptjänst.

Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor sker delvis genom avtal med Folkhälsan på Åland r.f.:s familjerådgivning, men även som rådgivning och handledning som ges direkt via avdelningen Tidigt stöd.

Hemservice beviljas efter behovsprövning som köptjänst från kommuner eller andra aktörer på marknaden. Servicen är avgiftsbelagd.

Stödperson/stödfamilj beviljas efter behovsprövning. Servicen verkställs i form av avtal med privatpersoner som erhåller arvode och kostnadsersättning enligt fastslagna kriterier i KST.

Fältarna jobbar i huvudsak förebyggande, med ungdomar i skolmiljö eller andra miljöer där ungdomar vistas. Servicen kan bestå av enskilda kontakter och gruppverksamhet samt tätt samarbete med högstadieskolorna.

Familjerätten omfattar de uppgifter som föreskrivits barnatillsyningsmannen så som utredande och fastställande av faderskap, moderskap, ingående av avtal om barns vårdnad, boende, umgängesrätt och underhåll samt medling. Utveckling av familjerätten/barnatillsynen är en viktig del i det förebyggande arbetet i form av stöd till familjer vid separationer.

Adoptionsrådgivningen förverkligas genom avtal med Rädda barnen Finland r.f. I familjerätten ingår även medling enligt äktenskapslagen.

Nyckeltal	2019	2020
Tidigt stöd för barn och familj		
Antal erkännande av faderskap	152	160
Antal fastställda avtal om underhållsbidrag	146	153
Avtal om vårdnad av barn och umgängesrätt och boende	238	133
Antal barnskyddsanmälningar	873	794
Antal barn som barnskyddsanmälningar gäller	454	421
Antal barnskyddsutredningar efter inkommen barnskyddsanmälan	171	187
Antal bedömning av servicebehov efter inkommen barnskyddsanmälan	1	12
Antal besök familjerådgivningen	2 007	2 035

Målsättningar år 2022

- Fortsatt utveckling av service i samarbete inom och utanför organisationen med beaktande av den nya socialvårdslagen och med tyngdpunkt på barn- och mödrarådgivning, barnomsorg och skola.
- Serviceprocesserna fortsätter utvecklas under året med fokus på att uppnå en god service i rätt tid då klienterna behöver den och följa lagens krav på handläggningstider.
- Utveckla det sociala arbetet på avdelningen med fokus på snabbare insatser.
- En socialarbetartjänst med specialkunskap inrättas för att stöda och utveckla arbetet med familjer. Målsättningen är att stärka det sociala arbetet och kunna ge intensivare tidigt stöd för att undvika långa klientrelationer som kan leda till omhändertagningar. Resursen kan vid behov även användas i barnskyddet för konsultation.
- Stödet till barn och familjer vid våld eller misstanke om våld utvecklas i samarbete med övriga avdelningar.
- Statliga projektmedel söks för utveckling och uppdatering av "barnahus-modellen" i samarbete med andra, så som Ålands hälso- och sjukvård, Ålands polismyndighet, Åklagarämbetet m.fl. Målet är en uppdaterad barnahus-modell som implementeras i befintliga verksamheter.
- En t.f. socialarbetare anställs fortsatt under året för att täcka upp olika ledigheter, så som skulden för uppkommen mertidsarbete, semesterar och för att kunna hålla behandlings- och utredningstider. Avdelningen behöver resurs för bemanning av dagjouren och för att åtgärda akuta ärenden. Övriga vikarieanslag finns inte.
- Serviceformen stödpersoner och stödfamiljer utvecklas i nära samarbete med barnskyddet. Utbildning/fortbildning för stödpersoner/- familjer planeras.

Budgetförutsättningar

- Under avdelningen för tidigt stöd för barn och familj finns en del av den verksamhet som före 1.1.2021 fanns under verksamheten för barnskydd.
- Förutsättningarna för att kunna jobba förebyggande och ge rätt service i rätt tid, är att personadimensioneringen är tillräcklig. Utredningsarbetet är tidskrävande och samtidigt ska bedömningar om insatser göras parallellt. Barns möjlighet till att vara delaktig i frågor och beslut rörande dem behöver utvecklas. Tid behövs för personal att prata med barn.
- Avdelningens kostnader består till merparten av egna personalkostnader, personalen fattar myndighetsbeslut, utför socialt arbete, social handledning, familjehandledning och ger rådgivning.
- Hemservice sker som köptjänst via primärkommuner eller privata aktörer på området.
- Familjerådgivning sker som köptjänst via Folkhälsans familjerådgivning och är en viktig del i samarbete med avdelningens personal.
- Adoptionsrådgivning sker som köptjänst via Rädda Barnen i Finland.
- Intäkter för avdelningen har bedömts som ringa då det endast är tjänster för hemservice som enligt lag kan tas avgift för.

Tidigt stöd för barn och familj	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2023
Verksamhetsintäkter				
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	0	0	0	0
Understöd och bidrag	0	0	0	0
Övriga verksamhetsintäkter	100	0	0	0
Verksamhetsintäkter totalt	100	0	0	0
Verksamhetskostnader				
Löner och arvoden	-1 004	-1 255	-1 273	-1 293
Lönebikostnader	-241	-275	-279	-283
Köp av tjänster	-588	-615	-625	-634
Material, förnödenheter och varor	-56	-18	-19	-19
Understöd	-130	-30	-30	-31
Hyreskostnader	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-5	0	0	0
Verksamhetskostnader totalt	-2 024	-2 194	-2 226	-2 260
Verksamhetsbidrag	-1 924	-2 194	-2 226	-2 260

2.4.3. Barnskydd

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Barnskydd består av resultatenheterna förvaltning, tjänster inom barnskydd, placering av barn utom hemmet samt Tallbacken. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen inom barnskyddet är att trygga barnets rätt till en trygg uppväxtmiljö, en harmonisk och mångsidig utveckling samt trygga rätten till särskilt skydd.

Socialjouren är organiserad under områdeschefen för barnskyddet. Således tryggas brådskande och nödvändig hjälp för personer i alla åldrar utanför ordinarie tjänstetid.

Placering av barn utanför hemmet (institutions- och familjevård) ordnas då brister i omsorgen om barnet eller andra uppväxtförhållanden hotar att allvarligt äventyra barnets hälsa eller utveckling, eller barnet allvarligt äventyrar sin hälsa eller utveckling genom till exempel användning av rusmedel, brottslig gärning eller därmed jämförelsbart beteende. Av barnskyddets klienter är cirka hälften placerade i vård utom hemmet. Till barnskyddets verksamhetsområde hör också barn och familjer med intensivt stöd inom barnskyddets öppenvård samt eftervård.

Tallbacken är både ett barn- och ungdomshem och ett familjeboende samt skyddshem. Här erbjuds boende för barn och unga som av olika anledningar inte kan bo hemma, för vårdnadshavare som behöver hjälp i föräldrarollen och för dem som är utsatta för hot eller misshandel. Skyddshemmet upprätthålls med stöd av landskapslag (ÅFS 2015:117) och KST:s ståndpunkt är att Landskapsregeringen även framöver ska ansvara för skyddshemsverksamheten. Detta enligt samma modell som på fastlandet, för att Åland inte ska hamna i en ojämlig ställning.

Målsättningar år 2022

- Att tillsammans med avdelningen för tidigt stöd för barn och familj utveckla rekrytering, utbildning, handledning och ersättningsförfarande rörande stödpersoner, stödfamiljer och familjehem samt att ett arbetspar för detta bildas.
- Att via den nationella barnskyddsorganisationen Pesäpuu r.f. utbilda delar av barnskyddets personal samt familjehemsföräldrar för att senast 2023 kunna anordna PRIDE-utbildning för personer som är intresserade av familjevård. Kurserna har tidigare anordnats av Rädda barnen på Åland. Satsningen innebär kostnadsinbesparingar över tid.
- Överföra barnskyddets arbete med unga inom eftervården till vuxensocialarbetet. Handläggning av ärenden för personer som är i behov av fortsatt placering i eftervård kvarstår fortsättningsvis hos barnskyddet.
- Fortsätta arbetet med att etablera verksamheten med en tydlig arbetsfördelning mellan det tidiga stödet och barnskyddet.

Budgetförutsättningar

- Kostnaderna utgår från det underlag som finns gällande klientantal och vård dygn inom barnskyddet. Kända förändringar har budgeterats.
- Eftersom barnskyddets socialhandedare planeras arbeta med uppgifter inom familjevården/stödpersoner/stödfamiljer i samarbete med socialhandedare från tidigt stöd för barn och familj behövs ytterligare en socialhandedare om 80 % för intensifierat familjearbete inom barnskyddet och föräldrastödda/övervakade umgängen. Resursen är tillfällig och placeras på Tallbacken alternativt på avdelningen för barnskydd och utvärderas under året. Socialhandedaren ersätter köptjänster.
- Socialjourens kostnader har budgeterats enligt nyttjandegrad för första halvan av 2021 samt enligt de högre ersättningsnivåerna som nytt lokalavtal innebär.
- Intäkter som budgeteras under barnskydd är de sociala förmåner som kan uppbäras av barnskyddet då barnet är placerat i vård utom hemmet samt ersättning för upprätthållande av skyddshem som bekostas av landskapet.

Nyckeltal	Budget			
Barnskydd	2018*	2019*	2020*	2022
Antal vård dygn, vård utom hemmet				
Familjevård	6 786	8 517	11 501	10 950
Eftervård i familjevård	96	373		730
Familjevård via företag	741	1 108	1 582	669
Eftervård i familjevård via företag				1 095
Institutionsvård	6 251	5 103	4 749	2 858
Totalt	13 874	15 101	17 832	16 302
<i>*Källa ÅSUB</i>				
Antal barn i familjevård (inkl. eftervård)				
På Åland				26
På fastlandet				6
I Sverige (samtliga via företag)				5
Antal vård dygn på institution				
På fastlandet				2 128
I Sverige				730

Barnskydd	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2023
Verksamhetsintäkter				
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	100	100	102	103
Understöd och bidrag	270	270	274	278
Övriga verksamhetsintäkter	50	84	85	87
Verksamhetsintäkter totalt	420	454	461	468
Verksamhetskostnader				
Löner och arvoden	-943	-1 736	-1 762	-1 788
Lönebikostnader	-227	-309	-313	-318
Köp av tjänster	-3 389	-1 885	-1 914	-1 942
Material, förnödenheter och varor	-83	-47	-48	-49
Understöd	-204	-67	-68	-69
Hyreskostnader	0	-20	-20	-21
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	0
Verksamhetskostnader totalt	-4 845	-4 064	-4 125	-4 186
Verksamhetsbidrag	-4 425	-3 610	-3 664	-3 719

2.4.4. Vuxensocialarbete

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Vuxensocialarbete består av resultatenheterna förvaltning, socialt arbete, integrationsarbete samt alkohol- och drogarbete. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Vuxensocialarbetet riktar sig till personer som fyllt 18 år. Målsättningen inom vuxensocialarbetet är att stöda individens sociala välbefinnande, funktionsförmåga och kapacitet att klara sig själv i det dagliga livet och möjlighet att fungera som fullvärdig medlem i det åländska samhället. Socialt arbete som riktar sig till vuxna innefattar rådgivning och handledning, social rehabilitering, utkomststöd, stöd i boendefrågor, stöd vid akuta krissituationer, missbrukarvård samt ordnande av socialservice för stödbehov på grund av närstående- och familjevåld samt stöd till offer för människohandel. I det sociala arbetet ingår också förebyggande av psykisk ohälsa genom rådgivning och handledning.

Antal fall/familjer (utom flyktingar) som erhållit utkomststöd				
	2017	2018	2019	2020
Mariehamn	293	301	296	260
Landsbygden	250	250	237	216
Skärgården	20	25	23	29
Åland	563	576	556	505

Källa: ÅSUB, Socialväsande

Socialvårdslagen förtydligar socialvårdens uppgift att stöda personer som utsätts för närstående- och familjevåld eller annat våld och illabehandling. Våld i nära relationer är ett internationellt, nationellt och åländskt problem. KST behöver fortsätta bygga upp arbetet, och utveckla metoder och rutiner för att hantera dessa ärenden och ge stöd och hjälp för våldsutsatta personer. En utmaning är att upptäcka förekomsten av våld i nära relationer, vilket kräver att kunskap finns inom klientarbetet. Medel reserveras fortsättningsvis för stödgrupp/stödsamtal för våldsutsatta.

Våld i hemmet och våld i nära relationer på Åland	2012	2013	2014	2015	2016
Offren					
Kvinna	30	26	22	33	31
Man	15	24	12	14	14
Minderårig	20	17	10	11	7
Misstänkta					
Kvinna	11	13	10	7	7
Man	34	37	24	40	38
Mellan makar eller sambon	10	25	16	21	7
Mellan ex-makar eller ex-sambon	8	6	7	8	22

Källa: Roos, Sanna (2017) Våld i nära relationer på Åland 2017 s.12

Integration är enligt definitionen i landskapslagen (ÅFS 2012:74) om främjande av integration invandrarens och samhällets interaktiva utveckling med målet att ge invandraren de kunskaperna och färdigheterna som behövs i samhället och arbetslivet samtidigt som invandrarens möjligheter att upprätthålla sitt eget språk och sin egen kultur stöds. Enligt 24 § nämnda lag är kommunen "allmänt ansvarig och samordningsansvarig för utvecklandet av invandrarnas integration samt för planeringen och uppföljningen av integration på lokal nivå." I förarbetena till landskapslagen om kommunernas socialtjänst (LF 25/2014–2015) framgår att till socialvården nära anknuten service räknas även de tjänster som kommunerna erbjuder invandrare enligt landskapslagen (2012:74) om främjande av integration, och att samordningen som sker genom kommunernas socialtjänst inkluderar integrationsarbete. Vissa uppgifter kvarstår fortsättningsvis i kommunerna, som ansvarar för främjande av integration inom bland annat barnomsorg, skola, äldreomsorg, kultur och fritid samt den övriga kommunala basservicen. Ett avtal som klargör gränsdragningen mellan kommunerna och KST ska ingås.

Socialvårdens integrationsarbete innefattar bland annat att bevilja integrationsstöd i form av utkomststöd, ge handledning och rådgivning gällande olika socialskyddsförmåner och social service, medverka vid inledande kartläggningar för kvotflyktingar i samarbete med AMS, påbörja inledande kartläggningar och uppgöra integrationsplaner för invandrare som annat än tillfälligt får utkomststöd, tillhandahålla och utföra lagstadgad service och tjänster inom socialvården samt tillse att dessa tjänster även lämpar sig för invandrare, delta i sektorsövergripande samarbete och utveckla kompetensen i integrationsfrågor för personalen inom KST. I integrationsuppgifterna ingår även förberedelser och handläggning av ärenden i samband med flyktmottagning, vilket sker i samarbete med mottagningskommunen. Beslut om mottagande av kvotflyktingar samt program för integrationsfrämjande fattas av medlemskommunernas fullmäktige.

Integration	2016	2017	2018	2019	2020
Mottagna kvotflyktingar*	16	11	26	0	0
Invandring (utomnordisk)	212	214	206	179	165
Nettoinvandring (utomnordisk)	159	155	125	107	65

Källa: ÅSUB In och utvandring efter land 1990–2020

*Källa: Ålands landskapsregering

Enligt integrationslagen har kommunerna rätt till ersättningar för att de ordnar integrationstjänster. För personer som är kvotflyktingar eller asylsökande utbetalas automatiskt en kalkylerad ersättning av staten till bosättningskommunen. Ersättningen är avsedd för handledning av och rådgivning för flyktingar och för annan verksamhet som behövs för deras integration. Den årliga kalkylerade ersättningen är 2 300 euro/person och 6 845 euro för barn yngre än sju år. Därtill får kommunen en ersättning om 700 euro för varje person som kommunen utarbetar en integrationsplan med. För att ersättningen ska betalas ut krävs att kommunen har avtal med Närings-, trafik och miljöcentral (NTM-central) och ett aktuellt integrationsprogram. Ersättning betalas även ut på basis av faktiska kostnader, till exempel för utkomststöd och tolk. Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) har med kommunerna ingått ett så kallat fullmaktsavtal, där ÅHS söker ut ersättning för hälso- och sjukvård. Ett liknande avtal har under 2021 ingåtts mellan KST och kommunerna, så att KST kan söka ut ersättning för socialvård som tillhandahålls och bekostas av KST. Inom KST arbetar en socialarbetare och en socialhandledare huvudsakligen med integration.

Mottagna ersättningar från staten för flyktningmottagande					
Belopp i euro	2016	2017	2018	2019	2020
Kalkylerad ersättning	74 747	178 793	183 744	248 957	184 218
Ersättning för särskilda kostnader	0	216 255	214 514	208 756	717 375
Totalt	74 747	395 048	398 258	457 712	901 593

Källa: Ålands landskapsregering

Syftet med alkohol- och drogarbete är att minska och avlägsna alkohol- och drogrelaterade faktorer som äventyrar välfärd och säkerhet samt stödja alkohol- och drogfrihet. Alkohol- och drogarbetet sker huvudsakligen i anslutning till beroendemottagningen.

Beroendemottagningen är en öppenvårdsmottagning som erbjuder stöd och behandling till personer med missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, läkemedel, samt spel om pengar. Beroendemottagningens service riktar sig även till anhöriga. Klienter kan kontakta beroendemottagningen direkt. Beslut om plats vid behandlingshem fattas av ledande socialarbetaren inom verksamhetsområdet.

KST har även ingått avtal med Pixneklinden. Kliniken är en svenskspråkig vård- och rehabiliteringsenhet för män och kvinnor med riskbruk, missbruk och/eller beroende vad gäller alkohol, läkemedel, droger och spel. Malax kommun är ansvarig kommun för verksamheten (vårdkommun). Det finns en direktion för Pixneklinden, till vilken avtalsparterna har rätt att föreslå ledamöter. KST är representerad i direktionen genom beroendemottagningens verksamhetsledare.

Antal klienter i beroendemottagningen	2017	2018	2019	2020
Mariehamn	148	136	168	165
Landsbygden	101	88	92	96
Skärgården	7	5	10	8
Åland	256	229	270	269

Källa: ÅSUB, Socialväsande

Målsättningar år 2022

- Fortsätta etablera och utveckla klientarbetet inom vuxensocialarbetet vad gäller klient- och serviceprocessen, bedömning av servicebehov och uppgörande av klientplaner.
- Etablera och utveckla socialarbetet och social rehabilitering, med särskilt fokus på att stödja unga vuxna utan studie- eller arbetsplats.
- Överföra barnskyddets arbete med unga inom eftervården till vuxensocialarbetet. Handläggning av ärenden för personer som är i behov av fortsatt placering i eftervård kvarstår fortsättningsvis hos barnskyddet.
- Tydliggöra klientprocessen och utveckla samarbetet med ÅHS för klienter med psykisk ohälsa och missbruksproblematik.

- Utveckla handlingsplan för arbetet mot våld i nära relationer samt implementera denna inom organisationen.

Budgetförutsättningar

Kostnaderna utgår från det underlag som för närvarande finns gällande klientantal och stödbehov inom vuxensocialarbetet, samt utfallet för verksamhetsområdet för perioden januari-juni. Behovet av insatser inom verksamhetsområdet fluktuerar och det är därmed svårt att göra en tillförlitlig prognos av kommande stödbehov. Följderna av pandemin kan därtill påverka det fortsatta behovet av tjänster främst inom utkomststöd och service inom missbrukarvården, med risk för att budgeten är för lågt beräknad. Behovet av institutionsvård för missbrukare har under 2021 varit lägre än förväntat, men beräknas återgå till tidigare nivå.

Verksamheter som inte varit etablerade hos kommunerna tidigare är bland annat insatser för de som drabbas av våld i nära relationer samt social rehabilitering som lyfts fram genom den nya socialvårdslagen. Arbetet med att utveckla dessa områden behöver fortsätta. Beträffande arbetet mot våld i nära relationer reserveras medel för köp av tjänst för stödgrupp/stödsamtal för drabbade, vilket inte förverkligats under 2021. Uppstår behov av till exempel köp av tjänster inom social rehabilitering behövs ärende gällande extra medel initieras.

Intäkter som budgeteras under vuxensocialarbete är återkrav på beviljat utkomststöd som beviljats i väntan på beslut om en annan prioriterad förmån, och sker med stöd av 20–23 § utkomststödslagen samt klientavgifter inom missbrukarvården. Därtill budgeteras statliga ersättningar gällande utkomststöd för flyktingar och kalkylerade ersättningar för flyktingar. Budgeten för de kalkylerade ersättningarna utgår från att intäkterna överförs i sin helhet från kommunen till KST, och beslutar man att fördela dessa minskar intäkterna. Utgifterna och intäkterna inom integrationsverksamheten är svåra att bedöma då det ännu inte finns uppgifter gällande kommande kvotflyktingar. Antal personer samt familjemedlemmarnas ålder påverkar ersättningarnas belopp. Budgeten för flyktingarnas utkomststöd samt integrationsarbete-/verksamhet utgår därför från en schablonmässig beräkning. De statliga ersättningarna kommer däremot att minska i och med att möjligheten för att söka tillbaka ersättning för utkomststödet upphör under hösten 2021 för de flyktingar som togs emot 2018. Vid nya beslut om flyktingmottagande kan resurserna behöva utökas.

Budgeteras för förlängt avtal med Pelaren. Ställningstagande bör tas till den fortsatta finansieringen och verksamhetsupplägget.

Behovet av 50 % administratör motiveras med att förmånshandläggarens resurser inte är tillräckliga för att sköta alla administrativa uppgifter som finns inom området, då arbetet främst består av handläggning av utkomststöd. Administratörsresursen delas med övriga verksamhetsområden.

Vuxensocialarbete	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2023
Verksamhetsintäkter				
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	0	120	122	124
Avgiftsintäkter	0	125	127	129
Understöd och bidrag	0	0	0	0
Övriga verksamhetsintäkter	500	0	0	0
Verksamhetsintäkter totalt	500	245	249	252
Verksamhetskostnader				
Löner och arvoden	-650	-659	-669	-679
Lönebikostnader	-157	-147	-149	-151
Köp av tjänster	-621	-621	-630	-639
Material, förnödenheter och varor	-72	-29	-29	-30
Understöd	-1 759	-1 440	-1 462	-1 484
Hyreskostnader	-50	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	0	0	0	0
Verksamhetskostnader totalt	-3 310	-2 896	-2 939	-2 983
Verksamhetsbidrag	-2 810	-2 651	-2 691	-2 731

2.4.5. Funktionsservice och sysselsättning

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Funktionsservice och sysselsättning består av resultatenheterna förvaltning, socialt arbete, service för personer med funktionsnedsättning, boende samt sysselsättning. Områdeschefen är huvudansvarig för verksamhetsområdet.

Målsättningen inom funktionsservice och sysselsättning är att främja personer med funktionsnedsättningar förutsättningar att leva och vara verksamma som jämbördiga medlemmar av samhället samt att förebygga och undanröja olägenheter och hinder som funktionsnedsättningen medför.

Funktionsservice övergripande

I socialt arbete ingår rådgivning och handledning. Service för personer med funktionsnedsättning omfattar olika former av understöd, stöd för rörligheten enligt socialvårdslagen, färdtjänst enligt handikappservicelagen, bostadsanpassningar/hjälpmedel/redskap, stödperson, stöd för närståendevård (klienter under 65 år), sysselsättning, personlig assistans, hemservice och olika former av boendeservice.

Specialomsorgen, som fram till 31.12.2020 varit förbundets huvudsakliga uppgift, fortgår i förbundets regi som en del av funktionsservice och sysselsättning. Lagen om specialomsorger innehåller bestämmelser för dem som på grund av medfödd eller i utvecklingsåldern erhållen sjukdom eller skada hämmats eller störts i sin utveckling eller sina psykiska funktioner och som inte med stöd av någon annan lag kan få den service de behöver. Syftet med specialomsorgerna är att hjälpa dessa personer att reda sig i det dagliga livet, självständigt förtjäna sitt uppehälle och anpassa sig i samhället samt att tillförsäkra dem den vård och omsorg av annat slag som behövs.

Boendeservice

Boende inom förbundet bedrivs idag vid nio olika boenden som ger totalt 79 boendeplatser. Därtill finns ett korttidsboende (Solkulla) och ett boendestöd som stöder självständigt boende i eget hem. Boendena leds av föreståndare och i förverkligandet av omsorgen deltar vårdare. Samordningen av socialvården ger tillfälle till att ta ett mer samlat grepp kring boende även för andra grupper än klienter inom specialomsorgen.

Hittills saknar KST boendeenheter för personer under 65 år som inte är berättigade till specialomsorger och inte heller kan bo kvar i eget hem på grund av funktionsnedsättning. Situationen är akut för ett tiotal klienter och behöver lösas av KST under budgetåret 2022.

Medel behöver reserveras för 32 boendeplatser utanför KST. Därtill behöver det även finnas medel reserverat för vård dygn på boendeenhet för avlastning för närståendevård och klinikfärdiga klienter.

Boendeservice inom specialomsorgen	2018	2019	2020
Gruppboendeservice, antal klienter	77	77	78
Gruppboendeservice, antal dygn	27 782	28 105	28 018
Boendestöd, antal klienter	22	19	22
Boendestöd, antal timmar	3 916	4 001	3 845
Korttidsboende, antal klienter	13	12	13
Korttidsboende, antal dygn	628	677	695
Köpta tjänster, antal klienter	10	6	6

Sysselsättning

Sysselsättning är också en viktig del av specialomsorgen. KST har sammanlagt sex dagverksamheter som leds av föreståndare och i verksamheten deltar vårdare och handledare. Inom specialomsorgen finns även en avdelning för integrerat arbete som samordnas av en handledare och en dagverksamhet i anknytning till Åkersvängens boende.

Förutom dagverksamheten för klienter inom specialomsorgen har förbundet skyldighet att tillgodose behovet av verksamhet i sysselsättningssyfte och arbetsverksamhet för funktionshindrade. Med verksamhet i sysselsättningssyfte avses anordnande av rehabiliteringsåtgärder och andra stödåtgärder för att främja en persons möjligheter att få arbete på den öppna arbetsmarknaden.

Med arbetsverksamhet för personer med funktionsnedsättning avses verksamhet i syfte att bevara och främja en persons funktionsförmåga i vilken den som deltar i arbetsverksamheten inte står i ett anställningsförhållande enligt arbetsavtalslagen till den som anordnar verksamheten. För att tillgodose behovet av verksamhet i sysselsättningssyfte köper KST en betydande del av den tjänsten av Ålands Handikappförbund genom verksamheten Fixtjänst.

Sysselsättning inom specialomsorgen	2018	2019	2020
Daglig verksamhet, antal klienter	99	99	100
Daglig verksamhet, antal dygn	17 710	20 516	18 575
Antal klienter i verksamhet sysselsättningssyfte	42	43	
Antal klienter i arbetsverksamhet	8	15	

Målsättningar år 2022

Funktionsservice övergripande

- Fortsätta att skapa nya rutiner och processer för funktionsservice och sysselsättning som helhet, samt för specialomsorgen, som har fått en helt ny placering i organisationen, samt öka samverkan mellan specialomsorgen och den övriga socialvården inom KST.
- Stärka samarbetet med kommunerna för att skapa fungerande rutiner för den samverkan som krävs för en sömlös service, främst gällande hemservice, ESB-placeringar och stödtjänster.
- Fortsätta att se över köpta tjänster och söka olika lösningar. Vid inledningen av KST:s verksamhet reserverades medel i form av köp av tjänster från kommunerna som ett första skede.
- För att kunna behandla ansökningar om service och utreda bedömningar av servicebehov inom utsatt tid och ge service enligt lag (utan dröjsmål, max 3 månader), samt för att ta fram nya och uppdatera befintliga klientplaner och utveckla verksamheten i enlighet med all ny lagstiftning krävs en utökning av personalresurser.
- En utökning av följande personalresurser finns med i budgeten: socialarbetarresurs (1), socialhandledare (2), administratör (1) och metodhandledare (1). Resurserna ska delvis finansieras genom att avtal om köptjänster avslutas (administrativa uppgifter i samband med personlig assistans och färre personliga assistenter som har klienterna som egna arbetsgivare i en arbetsdryg uppgift). Motivering till den ökade personalresursen:
 - Klienterna är 1 500 till antalet (tidigare antal uppskattat till 1 300)
 - Ca 108 ansökningar/bedömning av servicebehov som inkommit under perioden maj-augusti 2021 är på väntelista.

- Platstilldelning för klinikfärdiga klienter förekommer varje månad och kräver stora insatser av socialarbetarna. Platstilldelningen bör ske inom 3–5 dagar för att undvika förhöjda vårdavgifter. Detta har hittills kunnat undvikas, men socialarbetarens övriga uppgifter har blivit ogjorda eller fördröjts.
- Verksamhetsområdet har uppskattat 323 föråldrade eller ogjorda serviceplaner som förväntas bli klara omgående, men personella resurser finns inte. De flesta kan beskrivas som en skuld från kommunerna och fördröjningar på grund av pandemin, bortsett från att några nya klienter har tillkommit.
- Avgöranden från förvaltningsdomstol som förvisats för ny handläggning. Tidigare beslut som tagits i kommuner och som nu behöver utredas och beslutas om av KST, kan även beskrivas som en skuld från kommunerna.
- Under rådande extrema arbetsförhållanden och ovan beskrivna omständigheter har avdelningen inte några som helst förutsättningar att fokusera på det utvecklingsarbete som lagstiftningen förutsätter och som medarbetarna är motiverade till.
- De två metodhandledarna utökas till tre med en projektanställning under 2022. Då finns utrymme för att handleda hela specialomsorgen, där några enheter hittills har köpt tjänsten externt. Dessutom ges mer tid till att stödja inte minst familjehandledarna inom verksamhetsområdet Tidigt stöd för barn och familj samt Tallbacken, men också övriga avdelningar inom KST. Därtill har efterfrågats handledning från andra organisationer. Projektanställningen är på ett år och utvärderas i samband med budgetarbetet för 2023. Samtidigt utvärderas huruvida metodhandledarna bör flyttas till verksamhetsområdet Organisationsstöd, då de ska ses som en resurs för samtliga verksamhetsområden. Dessutom hör kvalitets- och metodchefen, som är handledarnas förman, till Organisationsstödet.

Boendeservice

- Skapa ett ESB-boende/en boendeavdelning för personer under 65 år, med målet att skapa en samlad och gemensam enhet för denna målgrupp där omfattande service kan erbjudas. I nuläget köps dessa platser av kommuner och privata aktörer. Ett tiotal platser behövs för både fasta placeringar, intervallvård och avlastning samt periodvård vid övergång från sjukhusvård tillbaka till boende i eget hem. Behovet är brådskande och stort. En samordning av klienterna till en boendeenhet skapar möjlighet till att utveckla en ändamålsenlig service, samt möjlighet till att samordna sysselsättning och fritidsaktivitet.
- Inflyttning till nytt gruppboende på Mariegatan (13 platser) under hösten 2022. Inom specialomsorgen finns 33 klienter som har beslut om gruppboendeplats och bedömningen är att av dessa borde 7 klienter erbjudas plats snarast. Boendet ska ersätta det befintliga gruppboendet Svedgränd (5 platser) samt erbjuda 7 nya boendeplatser. Personalbehovet för att kunna tillgodogöra fler boendeplatser är en föreståndare på 100 % och 10 vårdare, vilket finns med i budgetförslaget.
- Till följd av ökad vårdtyngd på Blåbärsstigen reserveras medel för en utökning avseende vårdare om 75 % av heltid. Bedömningen av ökad vårdtyngd baserar sig på inkomna tillbudsrapporter.
- Till följd av den nya socialvårdslagen görs bedömningen att efterfrågan på boendestödet fortsättningsvis kommer att öka och att de under år 2021 utökade personalresurserna behövs.
- Projektering av ny-/ombyggnation på Svedgränd med målsättning att utveckla boenden och daglig verksamhet specialiserat för äldre och personer med multifunktionsnedsättning. Service för totalt

minst 20 klienter uppdelat på fler enheter. Det bör också leda till att fastigheter kan avyttras eller hyresavtal kan upphöra.

- För verksamhetsenheterna inom KST behöver Abilitas faktureringsmodul till journalprogrammet köpas under 2022, så att klientavgifterna kan hanteras digitalt.

Sysselsättning

- Samordning av sysselsättningen både inom KST och i samarbete med andra organisationer. Det finns fortsättningsvis ett stort behov av att samordna sysselsättningsfrågor med till exempel Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten (AMS) och psykiatri.
- I dagsläget finns en kö till verksamhet i sysselsättnings- och rehabiliteringssyfte och i och med att behovet tydliggjorts utifrån en mer samordnad socialtjänst bedöms efterfrågan av verksamhet för att främja sysselsättningen öka.
- För att tillgodose behovet av sysselsättning köper KST sysselsättningsplatser av Ålands handikappförbund. Enligt gällande avtal mellan KST och Ålands Handikappförbund betalar KST för tjänsten enligt verksamhetens fastställda budget, men drar av alla eventuella bidrag. Från och med år 2021 halverar landskapsregeringen sitt bidrag för Fixtjänsts verksamhet.
- För att kunna tillgodose behovet av sysselsättning har en plan fastställts där Fixtjänst ska övertas av KST i sin helhet från och med 2023. Implementering och övertagande av Fixtjänsts verksamhet och inventarier bör till viss del beaktas redan i budgeten för 2022 för en smidig övergång.
- Planering för sammanslagning av flera enheter inom daglig verksamhet i ett större komplex inleds och utreds internt.
- KST har egen chaufför som verkställer delar av den lagstadgade transporten till och från daglig verksamhet, samt för transport inom den dagliga verksamheten. Nuvarande fordon är inte ändamålsenligt och behöver antingen avvecklas eller placeras på en av KST:s verksamheter där den kan komma till användning. Ett leasat handikappanpassat fordon skulle öka användningsmöjligheten och säkerheten, samt utgöra en mer lämpad arbetsmiljö för vår personal och klienter.

Målsättningar 2023–2024

Funktionsservice övergripande

- Rutiner och arbetssätt på plats inom funktionsservice och sysselsättning som helhet. Effektivisera och ta fram olika nya arbetssätt och metoder för hela verksamhetsområdet.
- Samarbete enligt framtagna rutiner med kommunerna, landskapsregeringen och övriga samarbetspartners för att nå den samverkan som krävs för en sömlös service.
- Fortsätta att se över köpta tjänster och söka olika lösningar. Vid inledningen av KST:s verksamhet reserverades medel i form av köp av tjänster från kommunerna, vilket på sikt behöver ses över samt samordnas och effektiviseras.
- Ta beslut om service på basen av utredning av inkomna ansökningar om service och bedömning av servicebehov samt ge service enligt lag.

Boendeservice

- Vidareutveckla boendeplatser för personer under 65 år (ej specialomsorg), med målet att profilera (skapa) en samlad och gemensam enhet för denna målgrupp där omfattande service kan erbjudas.
- Påbörjad byggnation av nya Svedgränd.

Sysselsättning

- Arbetsverksamheten (nuvarande Fixtjänst) är helt i KST:s egen regi och utvecklas i enlighet med förbundets värdegrund och stadgar.
- I takt med att nya boendeenheter färdigställs kan en rockad inom befintliga byggnader ske, varvid utrymmen kan omfördelas till daglig verksamhet i nära anslutning till det egna hemmet. Vidare eftersträvas ett större komplex för sammanslagning av befintliga dagverksamheter. En större enhet med olika avdelningar skulle medföra goda synergieffekter och även underlätta transport och bemanning.

Budgetförutsättningar

Intäkterna inom funktionsservice och sysselsättning utgörs av avgifter för institutionsvård och serviceboende, försäkringsersättningar inom handikappservice samt hemserviceavgifter. Avgift för serviceboende uppbärs inte om service beviljats med stöd av handikappservicelagen och hemserviceavgift uppbärs inte av gravt funktionshindrade.

Kostnaderna utgår från det underlag som tagits fram under år 2021 gällande klientantal och stödbehov inom funktionsservice och sysselsättning. Förslaget baserar sig även på krav i lag gällande rätt till service och stöd, samt även med beaktande av handläggningstider enligt förvaltnings- och handikappservicelagstiftningen.

Funktionsservice och sysselsättning	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2021	2022	2023	2023
Verksamhetsintäkter				
Ersättningar från kommuner	0	0	0	0
Övriga försäljningsintäkter	2	13	13	13
Avgiftsintäkter	514	574	583	592
Understöd och bidrag	0	0	0	0
Övriga verksamhetsintäkter	5	54	55	56
Verksamhetsintäkter totalt	520	641	651	661
Verksamhetskostnader				
Löner och arvoden	-9 105	-9 449	-9 591	-9 735
Lönebikostnader	-1 971	-2 092	-2 123	-2 155
Köp av tjänster	-5 569	-7 681	-7 796	-7 913
Material, förnödenheter och varor	-430	-578	-587	-596
Understöd	-437	-234	-237	-241
Hireskostnader	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader	-14	-12	-12	-12
Verksamhetskostnader totalt	-17 526	-20 046	-20 347	-20 652
Verksamhetsbidrag	-17 006	-19 405	-19 696	-19 991

Nyckeltal	Budget
Funktionsservice och sysselsättning	2022
Avlastning närståendevård, antal dygn	645
Klinikfärdiga klienter, antal dygn	130
Institution/ESB/Övrigt boende specialomsorg, antal fasta platser*	30
Institution, vårddygn*	2 555
Institution, vårddygnsavgift i medeltal	270
ESB, vårddygn*	4 015
ESB, vårddygnsavgift i medeltal	217
Övrigt boende specialomsorg, vårddygn	4 380
Övrigt boende specialomsorg, vårddygnsavgift i medeltal	375
Stöd för rörligheten (SVL), antal klienter	383
Färdtjänst (HSL), antal klienter	709
Antal stödpersoner	55
Antal närståendevårdare	220
Sysselsättning, antal klienter	46
Antal personliga assistenter	126
Hemservice, antal klienter	65

* Tillkommer ströplatser för korttidsvård.

2.5. Personalförteckning

Budgeterat antal anställda omfattar endast årsarbetare och där ingår inte ospecificerade anställningar såsom sjuk-, moderskaps- och semestervikarier samt tillfällig personal. Budgeten inkluderar dock uppskattade kostnader även för dessa anställningar.

	Budget 2021	Budget 2022	Budget- förändring	
Organisationsstöd				
Förbundsdirektör	1,00	1,00	0,00	
Ekonomichef	1,00	1,00	0,00	
Personalchef	1,00	1,00	0,00	
Jurist	1,00	1,00	0,00	Ej tillsatt under 2021
IT-samordnare	1,00	1,00	0,00	
Kanslissekreterare	1,00	1,00	0,00	
Personaladministratör	-	1,00	1,00	Tillfällig anställning under 2021, ordinarie 2022
Löneadministratör	2,85	3,00	0,15	Tillfällig utökning med 0,15 under 2021, ordinarie 2022
Kvalitets- och metodchef	1,00	1,00	0,00	
Ekonom	1,00	1,00	0,00	
Administratör reskontra	1,85	1,85	0,00	
Administratör, växel/reception	-	1,00	1,00	Växeltjänster köpta under 2021.
Totalt	12,70	14,85	2,15	
<i>Antal personer</i>	<i>13</i>	<i>15</i>	<i>2</i>	

Tidigt stöd för barn och familj				
Områdeschef	1,00	1,00	0,00	
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Spec. socialarbetare	-	1,00	1,00	Utökning ordinarie
Socialarbetare	5,00	6,00	1,00	Tillfällig utökning 2022
Socialhandledare	2,00	2,00	0,00	
Barnatillsyningsman	2,00	2,00	0,00	
Familjehandledare	3,90	4,90	1,00	Inrättat ordinarie via omdisponering under 2021
Administratör	1,00	1,00	1,00	
Ledande fältare	1,00	1,00	0,00	
Fältare	3,00	3,00	0,00	
Totalt	19,90	22,90	3,00	
<i>Antal personer</i>	<i>20</i>	<i>23</i>	<i>3</i>	

	Budget 2021	Budget 2022	Budget- förändring
--	----------------	----------------	-----------------------

Barnskydd

Administration

Områdeschef	1,00	1,00	0,00
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00
Socialarbetare	4,00	5,00	1,00
Socialhandledare	1,00	1,00	0,00
Administratör	1,00	1,00	0,00
Totalt	8,00	9,00	1,00

Tillfällig utökning under 2021,
fortsatt under 2022

Tallbacken

Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Socialhandledare	5,60	6,20	0,60
Totalt	6,60	7,20	0,60

Omdisponerat under 2021, fortsätter 2022

Totalt	14,60	16,20	1,60
<i>Antal personer</i>	<i>15</i>	<i>17</i>	<i>2</i>

Vuxensocialarbete

Administration

Områdeschef	1,00	1,00	0,00
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00
Socialarbetare	2,00	2,00	0,00
Socialhandledare	3,00	3,00	0,00
Förmånshandläggare/Administratör	1,00	1,50	0,50
Totalt	8,00	8,50	0,50

Tillfällig utökning 2022

Beroendemottagningen

Verksamhetsledare	1,00	1,00	0,00
Behandlare	3,00	3,00	0,00
Totalt	4,00	4,00	0,00

Totalt	12,00	12,50	0,50
<i>Antal personer</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>1</i>

	Budget 2021	Budget 2022	Budget- förändring
--	----------------	----------------	-----------------------

Funktionsservice och sysselsättning

Administration

Områdeschef	1,00	1,00	0,00	
Ledande socialarbetare	1,00	1,00	0,00	
Socialarbetare	3,00	5,00	2,00	Utökning ordinarie
Socialhandledare	1,00	2,00	1,00	Utökning ordinarie
Metodhandledare	2,00	3,00	1,00	Projektanställning under 2022
Boendekoordinator	1,00	1,00	0,00	
Sysselsättningskoordinator	1,00	1,00	0,00	
Administratör	1,00	2,00	1,00	Utökning ordinarie
Totalt	11,00	16,00	5,00	
<i>Antal personer</i>	<i>12,00</i>	<i>15,00</i>	<i>3,00</i>	

Personlig assistent

Totalt	10,78	13,99	3,21	Arbetsgivare byts från klienten (köptjänst) till KST (lön)
<i>Antal personer</i>	<i>19,00</i>	<i>21,00</i>	<i>2,00</i>	

Boendeservice

Blåbärsstigen

Föreståndare	1,00	1,00	0,00	
Vårdare	13,00	13,75	0,75	Utökning ordinarie
Totalt	14,00	14,75	0,75	
<i>Antal personer</i>	<i>15,00</i>	<i>15,00</i>	<i>0,00</i>	

Havsgatan

Föreståndare	0,50	0,50	0,00	
Handledare	0,00	0,50	0,50	50 % från Solkulla under 2021
Vårdare	7,00	6,50	-0,50	-50 % till Solkulla under 2021
Totalt	7,50	7,50	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>10,00</i>	<i>9,00</i>	<i>-1,00</i>	

Köpmansgatan

Föreståndare	0,50	0,50	0,00	
Vårdare	7,50	7,50	0,00	
Totalt	8,00	8,00	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>10,00</i>	<i>10,00</i>	<i>0,00</i>	

Lotskatan

Föreståndare	1,00	1,00	0,00	
Handledare	1,00	-	-1,00	Ombildad till vårdare under 2021
Vårdare	6,50	7,50	1,00	Handledare ombildad under 2021
Totalt	8,50	8,50	0,00	
<i>Antal personer</i>	<i>10,00</i>	<i>10,00</i>	<i>0,00</i>	

	Budget 2021	Budget 2022	Budget- förändring
--	----------------	----------------	-----------------------

Maskrosvägen

Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Handledare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	11,50	11,50	0,00
Totalt	13,50	13,50	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>16,00</i>	<i>16,00</i>	<i>0,00</i>

Svedgränd

Föreståndare	0,50	0,50	0,00
Handledare	0,75	0,75	0,00
Vårdare	6,25	6,25	0,00
Totalt	7,50	7,50	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>9,00</i>	<i>9,00</i>	<i>0,00</i>

Tistelgränd

Föreståndare	0,50	0,50	0,00
Vårdare	5,75	5,75	0,00
Totalt	6,25	6,25	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>8,00</i>	<i>8,00</i>	<i>0,00</i>

Södragatan

Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	13,00	13,00	0,00
Totalt	14,00	14,00	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>15,00</i>	<i>15,00</i>	<i>0,00</i>

Åkersvängen

Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Sysselsättningsledare	0,78	0,78	0,00
Handledare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	13,50	13,50	0,00
Kock	1,00	1,00	0,00
Totalt	17,28	17,28	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>19,00</i>	<i>19,00</i>	<i>0,00</i>

Budgeterade kostnader på dagverksamhet

Budgeterade kostnader på dagverksamhet

Mariegatan (nytt boende)

Föreståndare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	10,00	10,00	0,00
Totalt	11,00	11,00	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>11,00</i>	<i>11,00</i>	<i>0,00</i>

Solkulla, korttidsboende

Föreståndare	0,50	0,50	0,00
Handledare	1,00	0,50	-0,50
Vårdare	4,75	4,75	0,00
Totalt	6,25	5,75	-0,50
<i>Antal personer</i>	<i>7,00</i>	<i>7,00</i>	<i>0,00</i>

50 % flyttad till Havsgatan under 2021

50 % flyttad från Havsgatan under 2021

	Budget 2021	Budget 2022	Budget- förändring
--	----------------	----------------	-----------------------

Boendestöd

Föreståndare	1,00	1,00	0,00	+20 % under 2021
Vårdare	5,50	5,70	0,20	
Totalt	6,50	6,70	0,20	
<i>Antal personer</i>	<i>7,00</i>	<i>7,00</i>	<i>0,00</i>	

Boendeservice totalt	120,28	120,73	0,45
<i>Antal personer</i>	<i>137,00</i>	<i>136,00</i>	<i>-1,00</i>

Dagverksamhet

Askuddsvägen

Föreståndare	1,00	1,00	0,00	1 vårdare flyttad från Kyrkvägen under 2021
Handledare	3,00	3,00	0,00	
Vårdare	2,00	3,00	1,00	
Totalt	6,00	7,00	1,00	
<i>Antal personer</i>	<i>6,00</i>	<i>7,00</i>	<i>1,00</i>	

Navigationsskolegränd

Föreståndare	0,33	0,33	0,00
Vårdare	5,00	5,00	0,00
Totalt	5,33	5,33	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>6,00</i>	<i>6,00</i>	<i>0,00</i>

Servicegatan

Föreståndare	0,33	0,33	0,00
Handledare	1,00	1,00	0,00
Vårdare	3,00	3,00	0,00
Totalt	4,33	4,33	0,00
<i>Antal personer</i>	<i>5,00</i>	<i>5,00</i>	<i>0,00</i>

Hamngatan

Föreståndare	0,33	0,33	0,00	50 % resurs flyttad till Jomala gård
Handledare	2,00	2,00	0,00	
Vårdare	2,50	2,00	-0,50	
Totalt	4,83	4,33	-0,50	
<i>Antal personer</i>	<i>7,00</i>	<i>6,00</i>	<i>-1,00</i>	

Jomala gård

Föreståndare	0,50	0,50	0,00	50 % omvandling till vårdare 50% omvandling handledare + 50 % från Hamngatan
Handledare	3,00	2,50	-0,50	
Vårdare	3,00	4,00	1,00	
Totalt	6,50	7,00	0,50	
<i>Antal personer</i>	<i>7,00</i>	<i>8,00</i>	<i>1,00</i>	

	Budget 2021	Budget 2022	Budget- förändring	
Kyrkvägen				
Föreståndare	0,50	0,50	0,00	
Vårdare	5,00	4,00	-1,00	1 vårdare flyttad till Askuddsvägen under 2021
Totalt	5,50	4,50	-1,00	
<i>Antal personer</i>	<i>6,00</i>	<i>5,00</i>	<i>-1,00</i>	
Övrigt, dagverksamhet				
Arbetskonsulent	1,00	1,00	0,00	Budgeterade kostnader på funktionsservice administration
Chaufför	1,00	1,00	0,00	
Lokalvårdare	1,00	-	-1,00	Budgeterade kostnader på organisationsstöd
Totalt	3,00	2,00	-1,00	
<i>Antal personer</i>	<i>3,00</i>	<i>2,00</i>	<i>-1,00</i>	
Dagverksamhet totalt	35,49	34,49	-1,00	
<i>Antal personer</i>	<i>40,00</i>	<i>39,00</i>	<i>-1,00</i>	
Totalt	177,55	185,21	7,66	
<i>Antal personer</i>	<i>208</i>	<i>211</i>	<i>3</i>	
KST Totalt	236,75	251,66	14,91	
<i>Antal personer</i>	<i>268</i>	<i>279</i>	<i>11</i>	

Vissa personer inom boendeservice och dagverksamhet är föreståndare för flera enheter och har därmed räknats som en person på vardera enheten. Därav är det faktiska totala antalet personer lägre än det som framräknats ovan.

3. INVESTERINGS- OCH FINANSIERINGSDEL

3.1. Investeringar

Investeringar			
Belopp i euro	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Förvaltningen			
Faktureringsmodul för klientavgifter	10 000		
Ärendehanteringssystem	20 000		
Utveckling av ett intranät	20 000		
Löne- och personalsystem	30 000		
Administrationssystem familjehem och stödpersoner		15 000	
System för schemaläggning och tidrapportering	20 000		
IT-utrustning	20 000	20 000	20 000
Möbler	10 000	10 000	10 000
	130 000	45 000	30 000
Boendeservice och dagverksamhet			
Möbelinköp	50 000	50 000	50 000
Åkersvängen			
Förråd på gården	20 000		
Ventilation	20 000		
Renovering av kök	20 000	150 000	
Renovering insida + badrum		50 000	
	60 000	200 000	0
Tistelgränd			
Insidesrenovering	40 000		
Badrumsrenovering			30 000
	40 000	0	30 000
Smedjegränd (Solkulla)			
Staket och grind	30 000		
Renovering insida + badrum			50 000
	30 000	0	50 000
Navigationsskolegränd (Hildas hus)			
Renovering badrum och golv			85 000
Blåbärsstigen			
Byte av värmepåsar	11 500		
Målning av fasad och carport	30 000		
Fullständig insidesrenovering			130 000
	41 500	0	130 000

Investeringar			
Belopp i euro	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Svedgränd			
Projektering och byggnation	200 000	3 600 000	
Maskrosen			
Utredning	10 000		
Styrelsens dispositionsmedel			
Styrelsens dispositionsmedel	50 000		
Totalt	611 500	3 895 000	375 000

3.1.1. Investeringar 2022

Förvaltningen

Faktureringsmodul för klientavgifter (10 000 euro)

KST avser ta i bruk serviceboendemodulen i journalprogrammet Abilita Socialvård, där ett underlag för fakturering av klientavgifter kan skapas. Anslaget avser kostnader för integrationen mellan Abilita Socialvård och ekonomisystemet.

Ärendehanteringssystem (20 000 euro)

Ett ärendehanteringssystem för att effektivisera och automatisera de administrativa processerna för till exempel diarieföring och avtalshantering och på sikt även den elektroniska arkiveringen. Anslaget fanns redan 2021. Samordningsstöd för projektet har beviljats.

Utveckling av ett intranät (20 000 euro)

KST behöver samla samtlig personalinformation under en gemensam plattform i syfte att enklare nå ut med intern information, göra den lättillgänglig oavsett fysisk placering samt minska personalens tidsåtgång till att fråga och söka efter information. Anslaget avser kostnader för själva arbetet med uppbyggnaden, då programverktyg bedöms finnas tillgängligt inom befintliga Microsoft 365-licenser.

Löne- och personalsystem (30 000 euro)

Systemleverantören för det befintliga lönesystemet tillhandahåller inte längre utveckling av systemet och planerar även att sluta ge support. Därför är ett byte av lönesystem nödvändigt. För en organisation i KST:s storlek är ett personalsystem en nödvändighet för att kunna bedriva en effektiv och modern personaladministration. Byte och implementering av löne- och personalsystem är ett omfattande arbete som bör genomföras i projektform. Anslaget avser resurser för förstudie och projektledning.

System för schemaläggning och tidrapportering (20 000 euro)

Det befintliga systemet behöver ersättas, då man inte längre kan få svenskspråkig support. Det nya systemet bör integreras med lönesystemet. Anslaget avser en förstudie.

IT-utrustning (20 000 euro)

Årligt anslag för inköp av IT-utrustning till förvaltningen.

Möbler (10 000 euro)

Årligt anslag för inköp av möbler till förvaltningen.

Boendeservice och dagverksamhet

Gemensamma möbelinköp (50 000 euro)

- Nytt gruppboende på Mariegatan samt kontor för boendestödets verksamhet planeras.
- Sammanslagning av dagverksamhet till en större enhet.

Åkersvängen

Byggnadsår 2003 (lilla sidan), 2011 (stora sidan)

Förråd på gården (20 000 euro)

Behov av utrymme för klienters hjälpmedel såsom rullatorer. Det finns inte någon lämplig plats inomhus då hjälpmedlen inte används. Enhetens sommarmöbler samt gräsklippare och snöskuffar bör lämpligast förvaras under tak då det inte är säsong.

Ventilation (20 000 euro)

- Större åtgärd enligt OVK-underhållsplan från 2019.
- När det byggdes ett ventilationssystem på stora sidan dimensionerades det att även rymma lilla sidan. Anslaget avser inkoppling av den gamla ventilationsdelen (lilla sidan) till befintlig nyare ventilation (stora sidan).
- Rengöring och injustering av ventilationssystem.

Renovering av kök (20 000 euro)

Beloppet avser ett projekteringsanslag. Fallen till golvbrunnarna är lokalt mycket stora och golvet är rejält ojämnt. Lösa klinkerplattor förekommer mot golvbrunn. Köket är också mycket trångt. Köket är troligen tänkt som ett mottagningskök. Idag används det som tillagningskök, vilket varken utrymmets storlek, ventilation, ljusförhållanden eller inventarier är anpassade till. Om köket ska användas som tillagningskök krävs stora ombyggnationer.

Tistelgränd

Byggnadsår 2003

Insidesrenovering (40 000 euro)

- Lösa klinkersplattor förekommer i entréerna.
- Golvet består till stora delar av parkett som slitits och ger stickor. Golvbyte rekommenderas.
- Målning av väggar och tak i allmänna utrymmen.

Smedjegränd (Solkulla)

Byggnadsår 2005

Staket och grind (30 000 euro)

Säkerheten för barnen på korttidavlastningen behöver förbättras genom ett hållbart staket och en användarvänlig och säker grind.

Blåbärsstigen

Byggnadsår 1992

Byte av värmeväxlare (11 500 euro)

- Större åtgärd enligt OVK-underhållsplan från 2019.
- Byte till en fjärrvärmeväxlare med energismarta funktioner.
- Befintlig värmeväxlare börjar vara uttjänt.
- Automatiken för den nya växlaren bör innehålla energisparande funktioner så som pumpstopp, inomhusgivare m.m.

Målning av fasad och carport (30 000 euro)

Fasadmålning rekommenderas vart tionde år. Fasaden uppvisar algpåväxt, vilket gör att det finns en grogrund för mossor och lav vilket i sin tur skadar ytor och målningar. I samband med fasadmålning bör vissa småskador åtgärdas, totalåtgärden är i underhållsplanen benämnd fasadrenovering och omfattar huvudbyggnaden såväl som carporten.

Svedgränd

Byggnadsår 1984, totalrenoverades 2001

Projektering (200 000 euro)

- Projektering för att utöka boendeplatser för klienter med omfattande vårdbehov och anpassa byggnaden för denna verksamhet.
- Fastigheten i dagens skick är dyr att renovera och användningsbehoven har förändrats.
- Omfattar projektledare, konstruktör, arkitekt, brand-, VVS- och elkonsult. Även storköks-, inrednings- och akustikkonsult kan bli aktuellt.

Maskrosen

Byggnadsår 2016

Utredning (10 000 euro)

Medel för en arbetsgrupp som utreder den optimala användningen av byggnaden och en eventuell utbyggnad av gemensamma utrymmen.

3.1.2. Investeringar plan 2023

Förvaltningen

Administrationssystem familjehem och stödpersoner (15 000 euro)

Behov av dokumentation gällande familjehem och stödfamiljer (kan ej göras i klientens journal). Gäller också beslut om utbetalningar, om möjligt kopplas detta mot lönesystemet.

IT-utrustning (20 000 euro)

Årligt anslag för inköp av IT-utrustning till förvaltningen.

Möbler (10 000 euro)

Årligt anslag för inköp av möbler till förvaltningen.

Åkersvängen

Byggnadsår 2003 (lilla sidan), 2011 (stora sidan)

Renovering av kök (150 000 euro)

Fallen till golvbrunnarna är lokalt mycket stora och golvet är rejält ojämnt. Lösa klinkerplattor förekommer mot golvbrunn. Köket är också mycket trångt. Köket är troligen tänkt som ett mottagningskök. Idag används det som tillagningskök, vilket varken utrymmets storlek, ventilation, ljusförhållanden eller inventarier är anpassade till. Om köket ska användas som tillagningskök krävs stora ombyggnationer.

Renovering insida + badrum (50 000 euro)

Renovering av byggnadens insida omfattande golvbyten, målning och renovering av tvättstuga.

Svedgränd

Byggnadsår 1984, totalrenoverades 2001

Nybyggnation (3 600 000 euro)

- Boenden och daglig verksamhet specialiserade för klienter med omfattande vårdbehov.
- Totalt minst 20 klienter uppdelat på fler enheter.

3.1.3. Investeringar plan 2024

Förvaltningen

IT-utrustning (20 000 euro)

Årligt anslag för inköp av IT-utrustning till förvaltningen.

Möbler (10 000 euro)

Årligt anslag för inköp av möbler till förvaltningen.

Tistelgränd

Byggnadsår 2003

Badrumsrenovering (30 000 euro)

- Enligt underhållsplanen.
- Lösa klinkersplattor förekommer i badrum.
- Konstaterade brister i våtrummen p.g.a. slitage.
- De flesta golvbrunnarna är monterade med förhöjningsring, vilket innebär risk för läckage. Tätskiktet är i slutet av sin tekniska livslängd.

Smedjegränd (Solkulla)

Byggnadsår 2005

Renovering insida + badrum (50 000 euro)

- Enligt underhållsplanen
- Dörrarna är för smala i byggnaden, vilket gör att rullstolar och dylik utrustning tar i dörrblad och dörrkarmar, vilka blivit sönderskrapade.
- Målningsbehov föreligger till följd av slitage och ändringar i byggnaden.
- Vid den nordvästra entrén påträffas en del lösa klinker innanför dörren.
- Rekommenderas att man tar ett helhetsgrepp kring de brister som påträffats i byggnadens insida.
- Golvbrunnarna i badrummen saknar klämringar, vilket ökar risken för vattenläckage i våtrummen. Tätskiktet är i slutet av sin tekniska livslängd.

Navigationsskolegränd (Hildas hus)

Byggnadsår 2000

Renovering badrum och golv (85 000 euro)

Enligt underhållsplanen. Rekommenderas omfattande byte av golvmattor detta beroende på att det funnits gropar i betonggolvet där plastmattan spruckit på fler ställen. Problemet är utbrett i större delen av entréplanen och härrör från byggtiden. Mot yttervägg förekommer stora bulor i mattan till följd av att plattan satt sig. Golvmattan på entréplan bör rivas ut och golvet avjämnas och nya mattor monteras. Tätskiktet är i slutet av sin tekniska livslängd.

Blåbärsstigen

Byggnadsår 1992

Fullständig insidesrenovering (130 000 euro)

- Enligt underhållsplanen
- Renovering av byggnadens insida, omfattande byte av golvmattor och målning av ytor.
- Byggnadens invändiga ytor slits hårt och på vissa ställen börjar det vara aktuellt att måla om igen.
- Plastmattornas skarvar har på vissa ställen börjat spricka och vid flera dörröppningar har mattan i sig själv spruckit. Plastmattorna är generellt slitna i ytan och mot golvlisterna saknas tätning. Sprickorna i mattan och avsaknaden av tätning mot golvlisterna gör att fukt kan tränga in exempelvis vid städning.
- Golvkonstruktionen är uppreglade trägolv på platta på mark, vilket är en erkänd riskkonstruktion. Inför en renovering av insidan bör golvkonstruktionen undersökas närmare genom att öppna upp den på ett par ställen.
- Utrymmena som fungerar som bastu och tvättrum för klienterna bedöms inte vara renoverade sedan byggnaden uppfördes.
- Våtrum som utförts i början av 1990-talet utfördes inte med tätskikt bakom de keramiska plattorna på samma sätt som man gjort på senare år. Istället användes så kallad tunn dispersion, vilket har en teknisk medellivslängd av 15 år.
- Badrummen på övre våningen har renoverats, kvarstår 6 våtrum på nedre våningen.

3.2. Finansiering

Finansieringsanalys	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 euro	2020	2021	2022	2023	2024
Verksamhetens kassaflöde					
Årsbidrag	208	273	291	316	341
Investeringarnas kassaflöde					
Investeringsutgifter	-297	-676	-612	-3 895	-375
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	120	0	0	0	0
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva	0	0	0	0	0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	31	-403	-321	-3 579	-34
Finansieringens kassaflöde					
Ökning av långfristiga lån	900	810	740	3 940	470
Minskning av långfristiga lån	-1 277	-511	-388	-434	-828
Förändring av kortfristiga lån	50	90	-28	74	394
Förändringar i lånebeståndet	-326	389	324	3 580	36
Förändringar i eget kapital	1 989	0	0	0	0
Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital	0	0	0	0	0
Förändringar av fordringar	-567	0	0	0	0
Förändring av räntefria skulder	75	0	0	0	0
Övriga förändringar i likviditeten	-493	0	0	0	0
Finansieringens kassaflöde	1 170	389	324	3 580	36
Förändring av likvida medel	1 201	-14	4	1	2
Likvida medel 31.12	2 645	2 630	2 634	2 635	2 637
Likvida medel 1.1	1 444	2 645	2 630	2 634	2 635

Enligt grundavtalet kan förbundet ordna kapitalfinansiering för en investeringsutgift genom landskapsandelar och/eller genom lån från ett finansiellt institut eller lån från medlemskommuner. Mindre investeringar kan finansieras med eget kapital.